

Podle zjištění nižších soudů byl žalobce zaměstnán u žalovaného spolku ode dne 17. července 1928 do 8. ledna 1935 jako zřízenec v noclehárně a měl mimo měsíční plat v ústavu celé zaopatření a volný byt. Náležel tudíž k zaměstnancům, jichž se týká ustanovení § 12, odst. 1, zák. č. 91/1918 Sb. z. a n., ježto právě uvedené ustanovení § 12, odst. 1, nelze omeziti co do delší pracovní doby jen na osoby zaměstnané a bydlící v domácnosti osob fysických, nýbrž je ho užiti i na jiné právní útvary, u nichž způsob zaměstnání a ubytování zaměstnance jest obdobný jako v domácnosti osob soukromých, a takovým bylo i žalobcovo zaměstnání u žalovaného spolku, neboť konal v noclehárně práce obdobné pracím v domácnosti (úklid, rozdělení šatstva a pod.) a měl za své práce stravu a volný byt. Pokud žalobce konal podle zjištění odvolacího soudu i úkony domovnícké a nočního hlídače, platí pro něho předpis § 12, odst. 2, dotč. zák. a je proto schváliti názor odvolacího soudu, že byla jeho denní zákonná pracovní doba dvanáctihodinová.

Čís. 16622.

Pouhý podpis blankosměnky několika osobami jako spoluvýstavci, nezakládá obecnoprávní závazek spoludlužnický nebo závazek spolurukojmích (a plátců) za dluh směnečného příjemce se všemi právními důsledky podle § 896 obč. zák. Takovýto závazek vzniká jen tehdy, je-li podpis na blankosměnce dotvrzením předchozího ujednání, že spoluvýstavci převezmou tak zv. zastřené spolurukojemství příjemce směnky.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1938, Rv II 885/36.)

Srov. rozh. č. 3669, 9307 Sb. n. s.

Žalobce se domáhá na žalovaném jako spoluvýstavci blankosměnky znějící na 5.000 Kč, odevzdané příjemci směnky J. k dosažení úvěru u peněžního ústavu, náhrady polovice částky, kterou musel v bance zaplatiti za příjemce směnky za úvěr jemu poskytnutý. Tvrdí, že mezi ním a žalovaným na jedné straně a příjemcem směnky J-em na druhé straně došlo v roce 1931 k ujednání, podle něhož žalobce i žalovaný podepsali společně bianko akcept příjemcův znějící na 5.000 Kč jako výstavci a jej odevzdali příjemci směnky, aby si jím mohl opatřiti úvěr u peněžního ústavu do výše směnečné částky, a že u M-ské zemědělské a obchodní banky přistoupili k dluhu příjemce směnky J-a jako spoludlužníci. Proti žalobě namítl žalovaný, že není k žalobci v žádném právním poměru a že pouze na vyzvání J-a podepsal směnku, zaručiv se toliko jako rukojmí za žalobce, aniž (s žalobcem) předtím jednal. S o u d p r v é s t o l i c e zamítl žalobu. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y:

Žalobce nárok svůj opírá o ustanovení § 896 obč. zák. Jest nesporno, že žalobce i žalovaný podepsali blankoakcept J-ův znějící na 5.000 Kč, že jej zemědělská a obchodní banka v M. převzala a že žalobce, aby zabránil vymáhání směnečné částky s příslušenstvím, zaplatil bance na její výzvu 5.663 Kč 76 h, neboť na J-ovi byla nedobytná. Odvolací soud, vyhověv odvolání, uznal podle žaloby, a to na základě zjištění, které sám učinil, že žalovaný blankosměnku podepsal pod žalobce (jeho podpisem) bez jakéhokoliv dodatku a že se na rubu směnky nachází blankoindosament psaný žalobcem a žalovaným. Poukazuje při tom, že jednak banka na dotaz žalobcův dopisem ze 26. listopadu 1931 odpověděla žalobci, že ručí za směnku mimo něho ještě žalovaný, jednak že také žalovaný ve svém dopise ze dne 16. února 1932 projevuje živý zájem o směnku a chce se žalobcem spolupracovati, aby dle možnosti bylo dosaženo krytí směnky hlavním dlužníkem J. Leč dovolací soud jest toho názoru, že na základě toho, co odvolací soud uvedl, nelze beze všeho dospěti k bezpečnému právnímu závěru, jaký učinil odvolací soud, t. j. že žalobní nárok jest podle § 896 obč. zák. odůvodněn, ježto prý žalovaný jako spoluvýstavce směnky ručil solidárně se žalobcem za směnečný dluh. O směnečný závazek tu vůbec nejde, poněvadž blankosměnka nemá všechny podstatné náležitosti směnečné (§ 3 a 6, odst. 1, směn. zák.). Pro právní posouzení poměru sporných stran, není rozhodující, zda by banka, kdyby byla řádně vyplnila blankosměnku, mohla na žalovaném ze závazku směnečného vymáhati zaplacení, neboť tu jde o jiný právní poměr. Z podpisu blanketu, který teprve dodatečným vyplněním podle vůle stran se má státi směnkou, nelze beze všeho vyvozovati, že žalovaný jako podpisatel blankosměnky na líci a rubu chtěl podstoupiti vůbec a zejména společně se žalobcem také závazek obecnoprávní v tom smyslu, že by byly spoludlužníkem či spolurukojmím a plátcem aneb toliko spolurukojmím za dluh akceptanta se všemi právními důsledky sporné strany ve smyslu § 896 obč. zák. Podpis žalovaného na oné blankosměnce mohl by však míti význam jako dotvrzení nějakého předchozího ujednání sporných stran, které má dokázati žalobce, z něhož by teprve mohl býti činěn právní závěr o způsobu a významu možného ručení žalovaného ve smyslu obecnoprávního závazku v naznačeném směru. Nebylo by tu po případě možno upříti podpisu jeho ani význam písemného prohlášení, jež se vyžaduje k platnosti záruky podle § 1346 obč. zák. V tomto směru však žalovaný namítl, že sice blankosměnku podepsal, leč že přes to není v žádném právním poměru k žalobci, když s ním vůbec před podpisem nemluvil a podepsal směnku jen jako ručitel z a n ě h o, a to na žádost akceptanta J-a, kterému banka odepřela poskytnouti úvěr na pouhý podpis žalobcův, žádajíc, aby si J. někoho opatřil, kdo by se z a ž a l o b c e zaručil a žalovaný v tomto směru žádosti J. vyhověl. Bylo-li tomu tak, pak by ovšem nemohl žalobce požadovati na žalovaném odškodnění podle § 896 obč. zák., neboť, neujednal-li se žalovaným nic o ručení za akceptanta, pak prostě již z důvodů výše uvedených, splniv svůj závazek

u banky, nemohl by žádati náhradu od žalovaného. Ani z výpovědi svědků Tomáše E. a Dr. Karla K. neplyne, zdali vůbec bylo mezi spornými stranami jednáno a co bylo ujednáno.

V souzeném případě je tedy pro právní poměr mezi spornými stranami rozhodující, jaké učinily ujednání před podpisem žalovaného za blankosměnce. Kdyby bylo zjištěno, že bylo mezi stranami a J-em ujednáno, co tvrdí žalobce, pak by tu mohlo jíti na straně žalobce a žalovaného o zastřené spolurukojemství za akceptanta, převzaté ve formě spoluvystavitelství budoucí směny, a mohl by tu i vzniknouti závazek žalovaného podle § 896 obč. zák. k náhradě poměrného odškodnění žalobce.

Ježto však provedené důkazy neposkytují bezpečného pokladu pro zjištění, zda vůbec a po případě k jakému ujednání došlo mezi spornými stranami, bylo nutno v této rozhodující otázce, když jiných přímých důkazů tu není, provésti podle § 371 c. ř. s. oběma stranami nabízený důkaz výsledkem stran o jejich shora uvedených tvrzeních. Ježto se tak nestalo, je řízení stíženo podstatnou vadou podle § 503 č. 2 c. ř. s., která zasahuje až do řízení první stolice. Proto bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 16623.

I. Prodej »při provozování obchodní nebo jiné živnosti« ve smyslu § 1 zák. o splát. obch. jest jen prodej movité věci, již si prodatel pořídil (koupil nebo zhotovil) za účelem dalšího zcizení. Takovým prodejem není prodej hudebního přístroje hostinským, který jej k provozu své živnostenské živnosti již nepotřebuje, a nelze na takovýto prodej užítí předpisů splátkového zákona.

II. Koupě hudebního přístroje hostinským pro hostinskou živnost je na jeho straně obchodem (čl. 273 obch. zák.).

III. Distanční obchod ve smyslu čl. 347 obch. zák. jest tu jen tehdy, byla-li věc podle ujednání spolupůsobením třetí osoby odeslána prodatelem kupiteli a takto převedena z moci prodatele do moci kupitelovy. Nejde o obchod distanční, přiveze-li prodatel sám prodanou věc kupiteli. Na takový obchod nelze užítí ustanovení čl. 347 obch. zák.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1938, Rv I 2487/36.)

K II. rozh. č. 9815 Sb. n. s.

K III. rozh. č. 1457, 13110 Sb. n. s.

Žalobce — hostinský — prodal žalovanému — rovněž hostinskému — v prosinci 1934 elektrický hrací přístroj za 7.000 Kč. Na kupní cenu měl žalovaný zaplatiti 2.000 Kč ihned při řádném postavení, t. j. jakmile bude přístroj v řádném a bezvadném chodu a v náležitém provozu, a zbytek ceny ve stejných měsíčních splátkách ve třech letech. Tvrdě, že žalovaný po postavení aparátu nezaplatil řádně umluvené splátky, domáhá se žalobce, aby bylo zjištěno, že žalovaný jest žalobci dlužen